

**«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

Бекітемін
Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі
басқарушы директор

« _____ **А. Даутбаев**
» _____ **2026 жыл**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАРЫНЫҢ
КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ РЕГЛАМЕНТІ**

Астана 2026 ж.

МАЗМҰНЫ

1. Жалпы ережелер	3
2. ҚР МО КО функциялары	5
3. Цифрлық өзара іс-қимылға қатысушылар және иелерінің сертификаттары	5
4. Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығының сервистерді ұсыну тәртібі.....	6
5. Меншік иесінің сертификат беру және кері қайтарып алу кезінде өтініш берушінің ҚР МО КО-мен өзара іс-қимыл жасау тәртібі	7
6. Сертификат беруден бас тарту.....	11
7. Даулы мәселелерді шешу	11
8. ҚР МО КО-ның жаңа негізгі ақпарат тасығышпен жұмыс істеу тәртібі	12
9. Техникалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету шаралары	12
10. Патенттік жиілікке қойылатын талаптар.....	12
11. Байланыс ақпараты	13

Өңірлік өкілдердің орналасқан жері туралы ақпарат
Ошибка! Закладка не определена.

1. Жалпы ережелер

Осы Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығының регламенті (бұдан әрі – Регламент) «Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамының Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының электрондық құжат айналымының бірыңғай жүйесіне қатысушыларға қызмет көрсету жөніндегі қызметінің жалпы тәртібін белгілейді.

Регламент мынадай халықаралық стандарттар мен Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес әзірленді:

- 1) Қазақстан Республикасының Цифрлық Кодексі;
 - 2) Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығының электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификаттарын беру, сақтау, кері қайтарып алу, электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтінің тиесілілігін және жарамдылығын растау қағидалары ;
 - 3) RFC 3647 Certificate Policy and Certification Practices Framework халықаралық стандарттар сериясының ұсынылатын стандарты;
 - 4) ITU-T X.500 ұсынылатын стандарттар сериясы;
 - 5) ҚР СТ 1073-2007. Ақпаратты криптографиялық қорғау құралдары.
- Жалпы талаптар.

Осы Регламентте мынадай ұғымдар пайдаланылады:

- 1) кері қайтарып алынған электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификаты - осы Қағидаларда белгіленген тәртіппен қолданысы тоқтатылған мемлекеттік органдардың куәландырушы орталығы берген электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификаты;
- 2) Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығы (бұдан әрі – ҚР МО КО) – мемлекеттік және мемлекеттік емес цифрлық жүйелердегі электрондық құжаттарда электрондық цифрлық қолтаңбаны қалыптастыру және тексеру үшін мемлекеттік органдардың лауазымды адамдарына электрондық цифрлық қолтаңба құралдарын және электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілттерінің сертификаттарын беретін куәландырушы орталық;
- 3) негізгі ақпараттың қорғалған тасығышы USB – электрондық цифрлық қолтаңбаның сақталған жабық кілттерін қорғау үшін «Ақпаратты криптографиялық қорғау құралдары» Қазақстан Республикасы СТ 1073-2007 ұлттық стандартының талаптарына сәйкестік сертификаты бар ақпаратты криптографиялық қорғау құралдары пайдаланылатын мамандандырылған тасығыш. Жалпы техникалық талаптар» не ҚР СТ 1073-2025 «Ақпараттық қауіпсіздікке және өмірлік цикл процестеріне қойылатын талаптар» (3 деңгейден төмен емес);
- 4) ҚР МО КО операторы-Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығының функцияларын жүзеге асыратын "цифрлық үкімет" операторы;
- 5) мемлекеттік органдардың бірыңғай көлік ортасы (бұдан әрі – МО БКО) – «Цифрлық Үкіметтің» инфрақұрылымына кіретін және мемлекеттік органдардың, олардың ведомстволық бағынысты ұйымдарының және жергілікті өзін-өзі басқару

органдарының жергілікті (интернетке қолжетімділігі бар Жергілікті желілерді қоспағанда), ведомстволық және корпоративтік телекоммуникация желілерінің өзара іс-қимылын қамтамасыз етуге арналған телекоммуникациялар желісі, сондай-ақ Киберқауіпсіздіктің талап етілетін деңгейін сақтай отырып, уәкілетті орган айқындаған цифрлық ортаның өзге де субъектілерінің;

6) онлайн өтінім беру сервисі-МО БКО желісінде ҚР МО КО электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификаты иесінің электрондық цифрлық қолтаңбасының ашық кілті сертификаттарын шығаруға және кері қайтарып алуға онлайн режимінде өтінімдер қалыптастыруға арналған сервис;

7) өтініш беруші-Қазақстан Республикасының Мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдары және олардың аумақтық бөлімшелері;

8) уәкілетті қызметкер-тиісті мемлекеттік органда ҚР МО КО электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификаттарын шығаруға және кері қайтарып алуға онлайн-өтініштерді беру, келісу және қабылдамау үшін ҚР МО КО операторының өкілеттіктері берілген мемлекеттік органның немесе ұйымның ведомстволық бағыныстағы тиесілілігінің қызметкері;

9) цифрландыру саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) - цифрландыру саласындағы басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

10) Электрондық құжат айналымы - мемлекеттік органдар, жеке және заңды тұлғалар арасында электрондық құжаттармен алмасу;

11) электрондық құжат айналымы жүйесі (бұдан әрі – ЭҚЖ) - қатысушылар арасындағы қатынастар заңмен және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерімен реттелетін электрондық құжаттармен алмасу жүйесі;

12) электрондық цифрлық қолтаңба (бұдан әрі – ЭЦҚ) - электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілті мен электрондық цифрлық қолтаңба құралдарын пайдалана отырып жасалған, электрондық құжаттың дұрыстығын, оның тиесілігін және мазмұнының өзгермейтіндігін растайтын цифрлық жазба (цифрлық деректер жиынтығы);

13) электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификатының иесі (бұдан әрі – сертификаттың иесі) - атына электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификатында көрсетілген ашық кілтке сәйкес келетін жабық кілтті заңды түрде меңгерген, электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификаты берілген жеке немесе заңды тұлға;

14) электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті-электрондық цифрлық қолтаңбаның түпнұсқалығын растауға арналған цифрлық деректер;

15) электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификаты (бұдан әрі – сертификат) - куәландырушы орталықтың электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған, электрондық цифрлық қолтаңбаның Кодексте белгіленген талаптарға сәйкестігін растауға қызмет ететін цифрлық жазба;

16) электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілті-электрондық цифрлық қолтаңба құралдарын пайдалана отырып, электрондық цифрлық қолтаңбаны жасауға арналған цифрлық деректер;

17) Type-C қорғалған негізгі ақпарат тасымалдаушысы – USB Type-C қосылу интерфейсімен жабдықталған қорғалған негізгі ақпарат тасымалдаушысы;

18) Virtual Private Network құрылғы (бұдан әрі – vpn құрылғы) – тараптарды аутентификациялауды және Виртуалды жеке желідегі түйіндер арасында қорғалған ақпарат алмасуды іске асыратын техникалық құралдар мен бағдарламалық қамтамасыз етудің жиынтығы.

2. ҚР МО КО функциялары

ҚР МО КО Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес мынадай функцияларды жүзеге асырады:

1) электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілттерін заңсыз қол жеткізуден қорғау үшін шаралар қабылдай отырып, электрондық құжат айналымы жүйесіне қатысушылардың өтініші бойынша электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтінің сертификатын (бұдан әрі – сертификат) жасайды;

2) иелерінің сертификаттарын береді, тіркейді, кері қайтарып алады, сақтайды, белгіленген тәртіппен берілген сертификаттар тіркелімін (бұдан әрі – тіркелім) жүргізуді;

3) сертификаттарды қолдану қағидаларын бекітуді;

4) қолданыстағы және кері қайтарып алынған сертификаттарды есепке алуды жүзеге асыруды;

5) Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығының электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілті сертификаттарын беру, сақтау, кері қайтарып алу, электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтінің тиесілілігін және жарамдылығын растау қағидаларымен белгіленген тәртіппен куәландырушы орталық тіркеген электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтінің тиесілілігін және жарамдылығын растауды;

6) сақтаудағы электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық және жабық кілттерінің жоғалуын, модификациялануын, компалануын, заңсыз пайдаланылуын және қолдан жасалуын болғызбау үшін барлық қажетті шараларды қабылдауды.

3. Цифрлық өзара іс-қимылға қатысушылар және иелерінің сертификаттары

Цифрлық өзара іс-қимылдың қатысушылары:

- ҚР МО КО;
- Сертификаттау орталығы (оператордың ОА қызметкері);
- Аймақтық қызметкерлер. (Оператор қызметкерлерінің байланыс деректері осы Регламенттің 1-қосымшасында көрсетілген);
- Сертификат иелері.

ҚР МО КО ЭҚЖ және басқа да мемлекеттік ақпараттық жүйелерде қолданылатын иесінің сертификатын шығарады. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін ЭҚЖ және басқа да мемлекеттік ақпараттық жүйелер мынадай сервистердің бірін іске асырады:

- сәйкестендіру;
- берілетін ақпараттың тұтастығы;
- электрондық хабарламаның авторлық құқығынан айырылмайтындығы.

ҚР МО КО осы Регламентте және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында айқындалған тізбеге және шарттарға сәйкес:

- 1) өтініш берушіге сертификат береді;
- 2) иесінің сертификатын кері қайтарып алады
- 3) электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық және жабық кілттерінің сақталуындағы жоғалтуды, өзгертуді және қолдан жасауды болдырмау үшін қажетті шараларды қабылдайды;
- 4) сертификат иелері туралы мәліметтерді қорғауды қамтамасыз етеді және оларды Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларда ашады;
- 5) usgo.gov.kz интернет-ресурсында қамтылған ақпараттың өзектілігін қамтамасыз етеді.

Сертификат иесі:

- 1) иесінің сертификат шығаруға және/немесе кері қайтарып алуға өтінішпен ҚР МО КО жүгінеді.

Сертификат иесінің не оның өкілінің талабы бойынша сертификатын кері қайтарып алу келесі жағдайларда жүзеге асырылады:

- иесінің сертификатын үшінші тұлғалар пайдаланған;
 - өтініш беруші қызметкерінің жұмыстан шығуы;
 - сертификат иесінің тегі, аты немесе әкесінің аты (бар болса) өзгерген;
 - заңды тұлағаның атауы ауысқан, қайта ұйымдастырылған, таратылған;
 - сот шешімі заңды күшіне енген кезде;
 - негізгі ақпаратты жеткізгіштің жоғалған, сынған жағдайда.
- 2) кері қайтарып алынған сертификаттар тізіміне (бұдан әрі - КҚСТ) қол жеткізеді.
 - 3) жабық кілттерді қорғау үшін қажетті шаралар қабылдайды және сертификаттың қолданылу немесе оны қайтарып алу мерзімі өткеннен кейін жабық кілтті пайдалануды тоқтатуға міндетті.

4. Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығының сервистерді ұсыну тәртібі

ҚР МО КО сертификаттар тіркелімін (бұдан әрі – тіркелім) жүргізеді.

ҚР МО КО барлық шығарылатын сертификаттарын тізілімде жариялайды. Тіркелім ҚР МО КО электронды түрде жүргізіледі.

ҚР МО КО:

- иесіне сертификатмәртебесі туралы, атап айтқанда кері қайтарып алу туралы ақпарат беру мақсатында тіркелімнің жұмыс істеуін қамтамасыз етеді;
- сертификат иесіне сертификат мәртебесін тексеру үшін сертификаттың орналасқан жері туралы ақпарат береді;
- сертификат кері қайтарып алынған жағдайда, ҚР МО КО кері қайтарып алынған сертификаттың сериялық нөмірін КҚСТ-қа жариялайды.

ҚР МО КО ITU-TX.509 стандартына сәйкес электрондық нысанда ҚР МО КО сертификатын шығарады. Осы Регламенттің 2-қосымшасына сәйкес X. 500 стандарттарының сериясы 3-нұсқа.

Тіркелімде Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес белгіленген сақтау мерзімі ішінде иелердің сертификаттары сақталады.

Регистрде КҚСТ туралы ақпарат осы Регламенттің 3-қосымшасында айқындалған құрылым бойынша RFC 3280 стандартына сәйкес электрондық нысанда сақталады.

ҚР МО КО серверінде және интернет ресурста жаңартылған КҚСТ жариялау мерзімділігі <http://ucgo.gov.kz/CRL> ол аптасына екі рет (сәрсенбі және жұма күндері) жүзеге асырылады, бұл ретте КҚСТ-ның қолданылу мерзімі жеті күн.

ҚР МО КО қажет болған жағдайда тізілімде сақталатын ақпаратты жаңартады.

ҚР МО КО иесінің сертификат мәртебесін тексеру сервисін оның жарамсыз деп танылуына онлайн тексеру арқылы ұсынады:

сертификат күйін тексеру (OCSP). Тексерудің бұл әдісі тексерілетін сертификат сұрау салу жіберілген сәтте (ағымдағы уақыт) кері қайтарылғанын растайды;

қайтарып алынған сертификаттар тізімін (CRL) тексеру. Бұл әдіс sors сертификатының сериялық нөмірінің болуын тексеру болып табылады. Жарамсыздықты тексеру КҚСТ қалыптасқан кезде жүзеге асырылады.

Көрсетілген уақытта құжатқа қол қоюдың дәлелі ҚР МО КО-да алынған және құжатқа қол қою уақытын қамтитын уақыт белгісінің түбіртегі болып табылады.

OCSP, CRL және уақыт мөртабаны (TSP) қызметтерін алу үшін келесі мекен-жайларға жүгіну керек:

МО БКО/ IP VPN:

- 1) <https://ucgo.gov.kz/ucgo.crl> сайтынан жүктеп алуға қолжетімді СОС;
 - 2) <http://ucgo.gov.kz:62265> және <http://ucgo.gov.kz:62266> мекенжайлары бойынша қолжетімді OCSP қызметтері;
- <http://ucgo.gov.kz:62275> және <http://ucgo.gov.kz:62276> мекенжайлары бойынша қолжетімді TSP қызметі.

Өтініш беруші ЭҚЖ-ға хатты орындау арқылы сертификат шығару мәртебесін қадағалайды. Хатты өндеу 3 жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

5. Меншік иесінің сертификат беру және кері қайтарып алу кезінде өтініш берушінің ҚР МО КО-мен өзара іс-қимыл жасау тәртібі

5.1 Өтініш берушіге ҚР МО КО сертификатын беру мынадай тәсілдердің бірімен жүзеге асырылады:

- 1) онлайн режимінде – өтініш беруші өтініш берген кезде;
- 2) уәкілетті қызметкердің жеке кабинеті арқылы;
- 3) офлайн режимінде – мұрағат қызметкері және VPN құрылғысы үшін.

1) **Онлайн режимінде беру** мемлекеттік немесе жергілікті атқарушы органның қызметкерінде негізгі ақпараттың қорғалған тасымалдаушысы болған кезде жүзеге асырылады:

Өтініш беруші жұмыс станциясына қорғалған негізгі ақпарат тасымалдаушысын қосады;

Өтініш беруші МО БКО/VPN арқылы <https://ucgo.gov.kz/portal/public> мекенжайында орналасқан ҚР МО КО-ның онлайн өтінім беру сервисінде өтінім беру жолымен жабық кілтті қалыптастырады.

*Қателер туындаған жағдайда hosts файлында IP-мекенжай мен домендік атаудың тиісті жазбаларының бар екенін тексеру қажет. *IP-мекенжайы туралы ақпаратты келесі телефондар арқылы нақтылау қажет:*

+7 (7172)701-665 ішкі.(68-41)

+7 (7172)701-665 ішкі.(68-42)

+7 (7172)701-665 ішкі.(68-43)

+7 (7172)701-665 ішкі.(30-16)

сондай-ақ, аймақтық Операторлардың қызметкерлерінде.

Өтініш беруші ЭҚЖ арқылы ҚР МО КО-ға өтінім беру кезінде автоматты түрде қалыптастырылған хатты жолдайды. Аталған хат үлгісін мемлекеттік мекеменің электрондық елтаңбалық бланкісінде орналастыру қажет;

Оператор қызметкері өтініш берушінің хатын алғаннан кейін ұсынылған деректердің толықтығын тексереді және сертификат беруге арналған өтінімді растайды. Ұсынылған деректер сәйкес келмеген жағдайда Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығы Операторының қызметкері осы Регламенттің 6-тармағының негізінде өтінішті растаудан бас тартады;

Өтініш беруші ҚР МО КО-ның онлайн өтінім беру сервисіндегі «Сұрау салу мәртебесін тексеру» функционалы арқылы сертификатты кілттік ақпараттың қорғалған тасымалдағышына орнатады.

Мемлекеттік органдар мен жергілікті атқарушы органдардың қызметкерлерінде кілттік ақпараттың қорғалған екі тасымалдағышынан артық болмауы тиіс, олардың біреуі Туре-С қосқышымен жабдықталуы тиіс.

2) **Сертификатты уәкілетті қызметкердің жеке кабинеті арқылы беру** өтініш берушіде кілттік ақпараттың қорғалған тасымалдағышы болған кезде жүзеге асырылады:

Өтініш беруші уәкілетті қызметкердің жеке кабинеті арқылы электрондық нысанда сертификат беруге өтініш береді;

Өтініш уәкілетті қызметкердің жеке кабинетінде ЭЦҚ арқылы келіседі;

ҚР МО КО операторының қызметкері уәкілетті қызметкердің жеке кабинеті арқылы жіберілген өтінішті алғаннан кейін ұсынылған деректердің толықтығын және белгіленген талаптарға сәйкестігін тексереді және олар сәйкес келген жағдайда

сертификат беруге арналған өтінішті растайды. Ұсынылған деректер сәйкес келмеген жағдайда ҚР МО КО операторының қызметкері осы Регламенттің 6-тармағы негізінде өтінішті растаудан бас тартады;

Өтініш расталғаннан кейін ҚР МО КО сертификатты қалыптастырады. Сертификатты кілттік ақпараттың қорғалған тасымалдағышына орнатуды өтініш беруші онлайн-өтінімдер беру сервисі арқылы жүзеге асырады.

3) VPN-құрылғысына сертификат беру электрондық ақпарат қорғалған тасымалдағышын ұсына отырып, хат жолдау арқылы жүзеге асырылады:

Өтініш беруші VPN-құрылғысына сертификат беру туралы хатты уәкілетті органға ЭҚЖ, пошта байланысы арқылы не қолма-қол жолдайды және кілттік ақпараттың қорғалған тасымалдағышын ұсынады;

Уәкілетті орган хатты қарағаннан және VPN-құрылғысына сертификат шығару туралы шешім қабылдағаннан кейін сертификатты одан әрі шығару үшін хатты ҚР МО КО операторына ЭҚЖ, пошта байланысы арқылы не қолма-қол жолдайды;

ҚР МО КО операторының қызметкері хатты алғаннан кейін үш жұмыс күні ішінде ұсынылған деректердің толықтығын және белгіленген талаптарға сәйкестігін тексереді және олар сәйкес келген жағдайда VPN-құрылғысына сертификат беруге арналған өтінішті қалыптастырады және растайды. Ұсынылған деректер сәйкес келмеген жағдайда ҚР МО КО операторының қызметкері осы Регламенттің 6-тармағы негізінде өтінішті қалыптастырудан бас тартады;

өтініш расталғаннан кейін ҚР МО КО VPN-құрылғысына сертификатты шығарады. ҚР МО КО операторының қызметкері сертификатты ұсынылған электрондық ақпарат тасымалдағышына орнатады және оны өтініш берушіге пошта байланысы арқылы не қолма-қол береді.

4) Мұрағат қызметкеріне сертификат беру кілттік ақпараттың қорғалған тасымалдағышын ұсына отырып, хат жолдау арқылы жүзеге асырылады және мынадай кезеңдерді қамтиды:

өтініш беруші ҚР МО КО операторына мұрағат қызметкеріне сертификат беруге арналған өтініші қоса берілген хатты ЭҚЖ, пошта байланысы арқылы не қолма-қол жолдайды және кілттік ақпараттың қорғалған тасымалдағышын ұсынады;

ҚР МО КО операторының қызметкері хатты алғаннан кейін ұсынылған деректердің толықтығын және белгіленген талаптарға сәйкестігін тексереді және олар сәйкес келген жағдайда мұрағат қызметкеріне сертификат беруге арналған өтінішті қалыптастырады және растайды. Ұсынылған деректер сәйкес келмеген жағдайда ҚР МО КО операторының қызметкері осы Регламенттің 6-тармағы негізінде өтінішті қалыптастырудан бас тартады;

өтініш расталғаннан кейін ҚР МО КО мұрағат қызметкеріне сертификат шығарады. ҚР МО КО операторының қызметкері сертификатты ұсынылған кілттік ақпараттың қорғалған тасымалдағышына орнатады және оны өтініш берушіге пошта байланысы арқылы не қолма-қол береді.

5.2 Иесінің сертификатын беру өтінішті ҚР МО КО ресми тіркегеннен кейін үш жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүзеге асырылады.

Иесінің сертификатын шығару рәсімі аяқталғаннан кейін ҚР МО КО иесінің шығарылған сертификатын электрондық түрде тіркелімде жариялайды.

5.3 Иеленушінің сертификатының қолданылу мерзімі аяқталар алдында иеленушінің сертификатын жоспарлы шығару жүзеге асырылады.

Иесінің сертификатын жоспарлы шығару иесінің сертификатының қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін бір ай бұрын жүргізілуі мүмкін.

Сертификатты жоспардан тыс шығару кілттік ақпараттың тасымалдағышының жоғалуына, сынуына не ЭЦҚ кілтінің компрометациялануына байланысты жүзеге асырылады. Ол үшін ЭҚЖ арқылы кері қайтарып алуға және сертификат шығаруға өтініші бар хат жіберу қажет.

Өтініш мемлекеттік орган басшысының немесе қол қою құқығы бар өзге қызметкердің қолы қойылған хат нысанында ресімделеді.

Иесінің сертификатын кері қайтарып алуға арналған өтінішінің мәтіні кері қайтарып алу себептерін көрсете отырып, сертификатты кері қайтарып алуға арналған сұрау салуды қамтиды.

Сертификат өтініш келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күні ішінде шығарылады.

Сертификат беру туралы өтінішті қарау нәтижесі сертификат беру не оны беруден бас тарту болып табылады.

Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы орталығы Кодекстің 55-бабы 1-тармағының 7) тармақшасын орындау мақсатында берілген сертификатты Қазақстан Республикасының негізгі куәландырушы орталығына ұсынады.

5.4 Иеленушінің сертификатын кері қайтарып алу өтінішті ҚР МО КО ресми тіркегеннен кейін бір жұмыс күні ішінде мынадай жағдайларда жүзеге асырылады:

- иесінің сертификатын үшінші тұлғалар пайдаланған;
- қызметкер ҚР мемлекеттік органынан босатылған;
- сертификат иесінің тегі, аты немесе әкесінің аты (ол болған кезде) өзгерген;
- заңды тұлғаның атауы ауысқан, қайта ұйымдастырылған, таратылған;
- сот шешімі заңды күшіне енген кезде;
- негізгі ақпаратты жеткізгіштің жоғалуы, сынуы жағдайларында.

Өтініш беруші ЭҚЖ арқылы ҚР МО КО-на осы Регламентке 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша иесінің сертификатын кері қайтарып алу туралы хат жолдайды. Сертификаттау орталығы сертификатты автоматты түрде кері қайтарып алады, оны тізілімнен алып тастайды және сертификаттың сериялық нөмірін КҚСТ-де жариялайды. Тіркеу орталығын иеленушінің осы сертификат кері қайтарып алу туралы ресми хабардар ету уақыты иеленушінің сертификатын кері қайтарып алу уақыты болып танылады.

5.5 Иеленушінің сертификатындағы ашық кілтке сәйкес келетін жабық кілтті пайдалануды иеленуші иеленушінің сертификатын алған кезде жүзеге асырады.

Жарамдылық мерзімі өткеннен кейін иесінің сертификаты автоматты түрде жарамсыз болады.

5.6 Иесінің сертификатының қолданылу мерзімі ол берілген сәттен бастап үш жылды құрайды.

VPN-құрылғыға арналған сертификаттың қолданылу мерзімі ол шығарылған сәттен бастап бір жылды құрайды.

«Мұрағат қызметкері» сертификатының қолданылу мерзімі ол шығарылған сәттен бастап бес жылды құрайды.

Иеленушінің сертификаты ITU-T X.501 стандартына, Issuer және Subject DN жолақтарында иеленушінің сертификатының (бұдан әрі – DN атауы) X.500 стандарттар сериясына сәйкес ерекше аттардан тұрады.

ҚР МО КО Subject DN атауындағы сертификаттары иелерінің ерекше аттарының бірегейлігін қамтамасыз етеді.

ҚР МО КО шығаратын барлық сертификаттарында сертификат иесінің жеке басын анықтауға мүмкіндік беретін мағыналық мағынасы түсінікті есімдер болуы тиіс.

Сертификаттар иелеріне бүркеншік ат беру мүмкіндігі берілмейді. Оларға сондай-ақ иелерінің сертификатында жасырын сөздерді пайдалануға рұқсат етілмейді.

6. Сертификат беруден бас тарту

ҚР МО КО келесі жағдайларда сертификат беруден бас тартады:

- Ұсынылған құжаттардың толық болмауы;
- Анық емес мәліметтердің ұсынылуы;
- Занды күшіне енген сот шешіміне сәйкес;
- Адамның он алты жасқа толмауы;

– ҚР МО КО пайдаланушысында қолданыстағы сертификаттың болуы, келесі жағдайларды қоспағанда:

Пайдаланушының екі мемлекеттік органда бір мезгілде жұмыс істеуі (растайтын құжаттар болған кезде);

Пайдаланушының кілттік ақпараттың екі тасымалдағышымен бір мезгілде жұмыс істеуі, олардың біреуінде Type-C жалғышы болған кезде.

7. Даулы мәселелерді шешу

Сертификат иесінің қол қойылған деректерден бас тарту себептері бойынша даулар мен келіспеушіліктер туындаған жағдайда және/немесе ЭҚЖ қатысушысы қойылған қолдың дұрыстығын куәландыра алмаған жағдайда, ақпараттық өзара іс-қимылға қатысушылар оларды шешу үшін барлық қажетті шараларды қабылдайды.

Сертификат иесі немесе ЭҚЖ қатысушысы қалыптасқан жағдай бойынша қорытынды беру және дәлелдемелерді ұсыну үшін уәкілетті органға және ҚР МО КО-ға ресми сұрау жібереді.

ҚР МО КО алынған ресми сұрау салу негізінде ЭҚЖ ұйымдастыруға жауапты заңды тұлғаның өкілдерімен бірлесіп, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес туындаған дауды және/немесе келіспеушілікті шешу бойынша барлық қажетті шараларды қабылдайды.

8. ҚР МО КО-ның жаңа негізгі ақпарат тасығышпен жұмыс істеу тәртібі

8.1 ҚР МО КО иесінің сертификатын генерациялау және сақтау үшін:

eToken 5110

Kaztoken;

Kaztoken Type-C

JaCarta.

(МемСТ 34.310-2004, МемСТ 34.311-95, ҚР МемСТ 34.10-2015 алгоритмін іске асыратын апплеттермен);

Қорғалған негізгі ақпаратты тасығыштармен жұмыс істеу жөніндегі нұсқаулықты қорғалған негізгі ақпарат тасығыштарын жеткізуші тікелей ұсынады.

8.2 Осы Регламенттің 8.1-тармағында көрсетілмеген негізгі ақпараттың жаңа жеткізгішін қосу үшін мыналар болуы қажет:

1) уәкілетті органның ресми рұқсаты;

2) Tumar CSP 6.3 криптопровайдерімен негізгі ақпарат тасығыштың жұмысын тестілеу хаттамасы («НИЛ Гамма технологиялары» ЖШС ҚР МО КО АҚҚЖ жеткізушісімен бірлесіп);

3) негізгі ақпарат тасығыштың ҚР СТ 1073-2007 (3-деңгейден төмен емес), бұл ретте негізгі ақпарат тасығышта тиісті МемСТ 34.310-2004, МемСТ 34.311-95, МемСТ 34.10-2015 аппараттық іске асырылған алгоритмдер болуы тиіс.

9. Техникалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету шаралары

ҚР МО КО-да сертификат шығару және қайтарып алу ҚР СТ 1073-2007 стандартына сәйкес 3-тен төмен емес деңгей бойынша ақпаратты криптографиялық қорғаудың сертификатталған құралында жүзеге асырылады. Ақпаратты криптографиялық қорғау құралдары. Жалпы талаптар.

10. Патенттік жиілікке қойылатын талаптар

Жүйені құру қолданыстағы заңнамаға сәйкес және өкімдік құжаттар жүйесін құруды регламенттейтін патенттік жиілік бойынша талаптарға жауап береді.

Патенттік жиілік бойынша талаптарды нақтылау жұмыстарды жүргізуге арналған шарттарда жүргізіледі. Бұл ретте әзірлеуші өз әзірлемелерін пайдаланған жағдайда зияткерлік меншікті иеленуге арналған құжаттамалық куәліктердің болуын көрсетеді.

11. Байланыс ақпараты

Мекен-жайы: «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ
Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 55/15
ғимарат.

Телефон: 8 (7172) 701-665 (ішкі 3016, 6841, 6842, 6843)

Жұмыс кестесі: сенбі және жексенбі күндерінен басқа, сағат 08:00-ден 17:30-ға дейін.

e-mail: support@ucgo.gov.kz

**ҚР МО КО тіркеу орталықтарының
өңірлік өкілдердің орналасқан жері туралы ақпарат**

№	Облыс (өңір)	Аты-жөні	Жұмыс телефонының нөмірі	Занды мекен- жайы	Қабыл дау уақыт ы
1.	Астана қ.	Мұстафа Акмир Нұрлыбекқызы	+7(7172) 701- 665 вн.(30-16) +7 (747) 167 24 89	Астана қ., ЕХРО БО, Мәңгілік Ел 55/15	08:00- 17:30
2.	Астана қ.	Советов Ануар Даулетұлы	+7 700 311 28 78	Астана қ., ЕХРО БО, Мәңгілік Ел 55/15	08:00- 17:30
3.	Астана қ.	Каримбаев Еркебулан Бауржанович	+7(7172) 701- 665 вн.(62-41) +7 (701) 191 1861	Астана қ., Министрліктер үйі, Мәңгілік Ел, 8	08:00- 17:30
4.	Астана қ.	Бекмагамбетова Зауреш Сериковна	+7(7172) 701- 665 вн.62-43) +7 (707) 580 0230	Астана қ., Министрліктер үйі, Мәңгілік Ел, 8	08:00- 17:30
5.	Алматы қ.	Ким Евгения Вячеславовна	+7 701 713 69 26	Алматы қ., Ақсай-2, 38А үй, 3 қабат	09:00- 18:00
6.	Ақтөбе/Маңғыстау	Мендикулова Нургуль Аллабергеновна	+7 775 932 98 21	Ақтау қ., 27 ш/а, 85-үй 4	09:00- 18:00
7.	Жетісу	Оспанов Мансур Талгатович	+7 701 390 33 99	Талдықорған қ., Балапанов көшесі, 16- құрылыс, 2- қабат, 3- кабинет	09:00- 18:00
8.	Ақмола	Жунусова Саягуль Казкеновна	+7 707 731 73 83	Көкшетау қ., Мәдениет көшесі, 1 үй, 3 қабат, каб. 301	09:00- 18:00

9.	Атырау	Асанова Гульназ Асанқызы	+7 702 192 92 90	Атырау қ., Айтеке би көшесі, 77 үй	09:00- 18:00
10.	Шығыс- Қазақстан	Оралбекова Әсел Оралбекқызы	+7 77 8 319 09 71	Өскемен қ., Назарбаев даңғылы 64/2 үй, 3-қабат	08:00- 17:00
11.	Жамбыл	Жетписбаев Нурсултан Серикулы	+7 777 641 83 93	Тараз қ., Ақбозов көшесі, 23-үй	09:00- 18:00
12.	Батыс - Қазақстан	Куспанова Даметкен Кайргалиевна	+7 775 000 84 01	Орал қ., Н.Назарбаев даңғылы, 215.	09:00- 18:00
13.	Қарағанды	Ширимбекова Айгулим Амангельдиевна	+7 777 338 14 34	Қарағанды қ., Воинов- Интернационал истов көш., 14а үй	09:00- 18:00
14.	Костанай	Алиева Акмарал Алматқызы	+7 702 797 77 22	Қостанай қ., Тәуелсіздік көш., 114, 2 кабат	09:00- 18:00
15.	Қызылорда	Сейдасханов Ерсін Сейдасханұлы	+7 707 898 72 00	Қызылорда қ., И.Жұрба көшесі, 33/1-үй	09:00- 18:00
16.	Павлодар	Шакарова Жанар Бекболатова	+7 775 108 86 59	Павлодар қ., Мушхур Жусупа, 189а үй, 3-қабат	09:00- 18:00
17.	Солтүстік - Қазақстан	Лунёв Максим Николаевич	+7 775 966 52 33	Петропавл қаласы, Мағжан Жұмабаев көшесі, 109-үй, 6-қабат, 602- бөлме	09:00- 18:00
18.	Шымкент қ.	Карибаев Ербол Бахитжанович	+7 778 660 78 88	Астана қ., Мәңгілік Ел 55/15	08:00- 17:30

**Мемлекеттік органдардың куәландырушы орталығын пайдаланушылар үшін
сертификат құрылымы**

(МЕМСТ 34.310-2004 алгоритмінде қол қою және сәйкестендіру үшін)

Түрі	Сипаттама	Мағынасы	Міндеттеме/С ыни
Version	Нұсқа	V3	Иә/сыни емес
Serial Number	Сериялық нөмір	Он алтылық көріністегі бүтін санның мәні	Иә/сыни емес
Signature Algorithm	Қол қою алгоритмі	МемСТ 34.310-2004	Иә/сыни емес
Issuer	Басып шығарушы (Бірегей атау)	CN = Мемлекеттік органдардың куәландыру орталығы O = Қазақстан Республикасы C = KZ	Иә/сыни емес
Valid From	Жарамады	Күн/ай/жыл сағат/минут/секунд	Иә/сыни емес
Valid To	Дейін жарамды	Күн/ай/жыл сағат/минут/секунд	Иә/сыни емес
Subject	Субъект (Бірегей атау)	CN = ТЕГІ АТЫ G = ӘКЕСІНІҢ АТЫ (міндетті емес өріс) SERIALNUMBER= IINXXXXXXXXXXXXX SURNAME = Тегі (міндетті емес өріс) Phone = +7XXXXXXXXXXXX (міндетті емес өріс)	Иә/сыни емес

		E = ЭЛЕКТРОНДЫҚ ПОШТА (міндетті емес өріс) OU = BINXXXXXXXXXXXXXX S = ОБЛЫС C = KZ	
Public Key	Ашық кілт	1.2.398.3.10.1.1.1.1 параметрлермен 1.2.398.3.10.1.1.1.1.1 1.2.398.3.10.1.1.1.1.2	Иә/сыни емес
Key Usage	Кілттерді пайдалану	Сандық қолтаңба, бұлтартпау, Кілттерді шифрлау (e0)	Иә/сыни емес
Certificate Policy	Сертификат саясаты	[1] Сертификат саясаты: Саясат идентификаторы =1.2.398.3.2.1 [1,1] Саясат біліктілігінің мәліметтері: Саясат квалификаторының идентификаторы=CPS Біліктілік: URL=http://ucgo.gov.kz/cp s	Иә/сыни емес
Authority Information Access	Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қол жеткізу	[1] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қол жеткізу Қол жеткізу әдісі = Сертификаттау орталығының жеткізушісі (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атау: URL=http://ucgo.gov.kz/cert/* .cer [2] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қол жеткізу Қол жеткізу әдісі = Желі арқылы сертификаттың	Иә/сыни емес

		жай-күйін анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атау: URL= http://ocsp.ucgo.gov.kz	
CRL Distribution Point	Кері қайтарып алу тізімінің тарату нүктесі	[1] Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық аты: URL= http://crl.ucgo.gov.kz/crl/*.crl	Иә/сыни емес
Subject Key Identifier	Субъект кілтінің идентификаторы	Сертификаттың сериялық нөмірі	Иә/сыни емес
Certificate Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығы кілтінің идентификаторы	Кілт идентификаторы = сериялық нөмір Сертификат жеткізушісі: Каталог мекенжайы: CN = Мемлекеттік органдардың куәландыру орталығы O = Қазақстан Республикасы C = KZ Сертификаттың сериялық нөмірі = сериялық нөмір	Иә/сыни емес

Кері қайтарылған тізім туралы ақпарат
ҚР МО КО пайдаланушыларының сертификаттары

№ п/п	Атауы	Сипаттама	Мазмұны
1	2	3	4
1.	ITU-T стандартына X.509 стандарттар сериясына сәйкес кері қайтарылған сертификаттары тізімінің базалық өрістері X.500		
1)	Version	Нұсқа	V2
2)	Issuer	Басып шығарушы COPC	CN = Мемлекеттік органдардың куәландыру орталығы O = Қазақстан Республикасы C = KZ
3)	thisUpdate	Басып шығару уақыты СОС	YYYYMMDDHHMMSS
4)	nextUpdate	Келесі жаңарту СОС	YYYYMMDDHHMMSS
5)	signatureAlgorithm	Қол қою алгоритмі	МемСТ 34.310-2004
		Хэштеу алгоритмі	МемСТ 34.311 - 95
2.	Кері қайтарылған сертификаттары тізімінің қосымша жолдары		
1)	Authority Key Identifier	Куәландыру орталығы кілтінің идентификаторы	Он алтылық форматтағы кілт идентификаторы Сертификат жеткізушісі: Каталог мекенжайы: CN= Мемлекеттік органдардың куәландыру орталығы O= Қазақстан Республикасы C=KZ Он алтылық форматтағы сертификаттың сериялық нөмірі
2)	CRL Number	Кері қайтарылған сертификаттары тізімінің реттік нөмірі	Саны ретімен өсуде

**Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының куәландырушы
орталығының
электрондық цифрлық қолтаңбасының ашық кілті сертификатын кері
қайтарып алу туралы өтініш**

Осы арқылы Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының
Куәландырушы орталығының келесі қызметкерлерінің сертификаттарын кері
қайтарып алуды сұраймыз:

№	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда)	Жеке сәйкестендіру нөмірі	Бизнес- сәйкестендіру нөмірі (ұйымның)	Ұйым
1	2	3	4	5

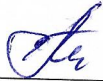
Қосымша: кілттік ақпаратты тасымалдағыштар _____ дана.

Басшы _____
(қолы) (тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда))

Мөр орны

Орындаушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда) және кодымен бірге
телефон нөмірі

**Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының
куәландырушы орталығының регламенті
келісу парағы**

№	ТӘЖ	Қызметі	Қолы	Күні
1	Мұсағара А.Н	Project Manager		
2	Қандыбаев А.Е	Нәт. ур		
3	Хайруллин А.М.	дир. деп. ИМ		
4				
5				